

Het Werther-effect van *13 Reasons Why*

ARTIKEL

LITERATUUR

- Niederkrotenthaler T, Stack S, Till B, Sinyor M, Pirkis J, Garcia D, e.a. Association of increased youth suicides in the United States with the release of *13 Reasons Why*. *JAMA Psychiatry* 2019; doi: 10.1001/jamapsychiatry.2019.0922.

AUTEURS

EVELIEN VAN ASSCHE

ANOUCK VISSCHER

e-mail: evelien.vanassche@kuleuven.be

Deze rubriek komt tot stand in samenwerking met De Jonge Psychiater (www.dejongepsychiater.nl).

De Jonge Psychiater

Waarom dit onderzoek

Er was veel discussie over de Netflixserie *13 Reasons Why* (releasedatum: 31 maart 2017), vooral door de expliciete suïcidescène van de 17-jarige hoofdpersoon. De producenten beweren het taboe rond suïcide in de adolescentie bespreekbaar te maken, maar de geschiedenis leert dat terughoudendheid geboden is: het Werther-effect, suïcide als kopieergedrag, is bekend van Goethes boek *Het lijden van de jonge Werther*. Na de Netflixserie zag men een toename in het aantal zoekopdrachten op internet naar 'suïcidemethoden', een mogelijke aanwijzing dat deze serie een drempelverlagend effect zou kunnen hebben voor kwetsbare adolescenten. Niederkrotenthaler e.a. (2019) onderzochten of het aantal suïcides onder jongeren veranderde na het uitkomen van de serie.

Onderzoeksvraag

Is de Netflixserie *13 Reasons Why* geassocieerd met een toename van suïcides in de vs?

Hoe werd dit onderzocht?

De maandelijkse suïcidedcijfers uit de Amerikaanse CDC- en Prevention's WONDER-database werden opgevraagd over 1999-2017. Deze gegevens werden, voor mannen en vrouwen, onderverdeeld in leeftijdscategorieën: 10-19 j, 20-29 j en > 30 j. Parallel hieraan werd informatie op Twitter en Instagram verzameld om te onderzoeken hoeveel aandacht er voor de serie in deze periode was en of deze in verband kon worden gebracht met de suïcidedcijfers. Het aantal te verwachten suïcides vanaf april 2017 werd berekend op basis van de cijfers voor de releasedatum, en vergeleken met het aantal geregistreerde suïcides erna.

Belangrijkste resultaten

De observatie van de sociale media toonde dat het onderwerp veelbesproken was in april-juni 2017, wat daarna sterk afnam. Het aantal suïcides na april 2017 lag boven het 95%-betrouwbaarheidsinterval van de voorspelling voor 10-19-jarigen: een statistisch significante verhoging met 13% (94 suïcides) t.o.v. de voorspelling. Vrouwen waren sterker vertegenwoordigd daarbij. Dit gold niet voor de andere leeftijdsgroepen.

Hoe zal dit onderzoek ons vak veranderen?

Een mediacode geeft adviezen voor de berichtgeving rondom suïcides, maar sociale media, populair onder jongeren, laten zich niet sturen door mediacodes. De psychiater dient zich bewust te zijn van de impact van series als *13 Reasons Why*, maar ook van de aandacht op sociale media die zulke series genereren. Dit vraagt alertheid in de spreekkamer wat betreft suïcidetaxatie bij de groep die zich identificeert met de hoofdpersoon en om betrokkenheid in maatschappelijke discussies rondom de rol van moderne media in suïcidepreventie. Intussen heeft Netflix op advies van medische experts de expliciete suïcidescène uit de serie verwijderd (<https://www.cbc.ca/news/13-reasons-why-suicide-scene-edited-1.5213134>).